

DÜNYA’da SON 2000 YILDA YAPILAN 100 ÖNEMLİ BULUŞ / İCAT

Hazırlayan: Yüksel Atakan, Dr.Radyasyon Fizikçisi, ybatakan4@gmail.com 19.04.2025
/1/

Listede büyük çoğunluk Batılı ülkelerden, bunların dışında sadece 1 Hintli, 1 İranlı ve 1 Irak’lı var, Osmanlı ve Türk, ne yazık ki hiç yok. Bu listedeki buluşları tüm Dünya kullanıyor! Bazılarına göre bu listedeki aşı, peniselin, anestezi vd. zaten İslam dünyası biliyormuş ama yapmamışlar (!).

Aşağıdaki Gruplara ayrıca en alttaki sıralama listesine ve Osmanlıların egemen oldukları zamanda, Dünya ne buluşları yapmış bkz.

Bilim ve Matematik Temelleri - Önemli Buluşlar Tablosu

No	Buluş	Buluşu Yapan(lar)	Tarih	Ülke
1	Ondalık Sayı Sistemi (Hint-Arap Rakamları)	Hintli Matematikçiler	Yaklaşık 500 Yıl	
2	Cebir	El-Harezmi	Yaklaşık 820	İran
3	Optik	İbn el-Heysem	Yaklaşık 1021	Irak
4	Bilimsel Yöntem	Roger Bacon	13. yüzyıl	İngiltere
5	Güneş Merkezli Evren Modeli	Nikolaus Kopernik	1543	Polonya
6	Gezegen Hareket Kanunları	Johannes Kepler	1609–1619	Almanya
7	Teleskop	Hans Lippershey / Galileo Galilei	1608–1609	Hollanda / İtalya
8	Mikroskop	Zacharias Janssen	Yaklaşık 1590	Hollanda
9	Hareket Kanunları ve Yerçekimi	Isaac Newton	1687	İngiltere
10	Kalkülüs	Newton ve Leibniz	1600'lerin sonu	İngiltere / Almanya
11	Termodinamik Kanunları	James Joule, Rudolf Clausius	1850'ler	İngiltere / Almanya
12	Elektromanyetizma	James Clerk Maxwell	1860'lar	İskoçya
13	Periyodik Tablo	Dmitri Mendeleyev	1869	Rusya
14	Evrin Teorisi	Charles Darwin	1859	İngiltere
15	Mikrop Teorisi	Louis Pasteur & Robert Koch	1850–1880'ler	Fransa / Almanya
16	Özel Görelilik	Albert Einstein	1905	Almanya
17	Genel Görelilik	Albert Einstein	1915	Almanya
18	Kuantum Mekaniği	Planck, Bohr, Schrödinger vb.	1900–1930	Almanya / Danimarka
19	DNA'nın Yapısının Keşfi	Watson & Crick (Franklin, Wilkins)	1953	ABD / İngiltere
20	CRISPR Gen Düzenleme	Emmanuelle Charpentier & Jennifer Doudna	2012	Fransa / ABD

Tıp ve Biyoloji - Önemli Buluşlar Tablosu

No	Buluş	Buluşu Yapan(lar)	Tarih	Ülke
21	Aşı (Çiçek Aşısı)	Edward Jenner	1796	İngiltere
22	Anestezi	Crawford Long / William Morton	1846	ABD
23	Antiseptik Cerrahi	Joseph Lister	1865	İngiltere
24	X-Işınları	Wilhelm Röntgen	1895	Almanya
25	Penisilin (İlk antibiyotik)	Alexander Fleming	1928	İskoçya
26	İnsülin Tedavisi	Frederick Banting & Charles Best	1921	Kanada
27	Kan Grupları	Karl Landsteiner	1901	Avusturya
28	Organ Nakli (Böbrek)	Joseph Murray	1954	ABD
29	Polio (Çocuk Felci) Aşısı	Jonas Salk	1955	ABD
30	MR (Manyetik Rezonans)	Paul Lauterbur & Peter Mansfield	1970'ler	ABD / İngiltere
31	Tüp Bebek (IVF)	Robert Edwards & Patrick Steptoe	1978	İngiltere
32	İnsan Genomu Projesi	Uluslararası Ekip	1990–2003	ABD Öncülüğünde
33	Monoklonal Antikorlar	Köhler ve Milstein	1975	Almanya / Arjantin
34	BT Tarama (Tomografi)	Godfrey Hounsfield	1972	İngiltere
35	Kalp Pili (Pacemaker)	Wilson Greatbatch	1958	ABD
36	Yapay Kalp	Barney Clark (Jarvik-7)	1982	ABD
37	Kök Hücre İzolasyonu	James Thomson	1998	ABD
38	mRNA Aşıları	Katalin Karikó & Drew Weissman	2005–2020	Macaristan / ABD
39	Kanser Bağışıklık Tedavisi	James Allison & Tasuku Honjo	2010'lar	ABD / Japonya
40	Biyonik Protezler	Gelişmiş araştırmalar	2000'ler sonrası	Uluslararası

Mühendislik ve Fizik - Önemli Buluşlar Tablosu

No	Buluş	Buluşu Yapan(lar)	Tarih	Ülke
41	Matbaa	Johannes Gutenberg	1440	Almanya
42	Barut	Çinli Mucitler	800'ler	Çin
43	Pusula	Çinli Mucitler	1100'ler	Çin
44	Buhar Makinesi	James Watt (geliştirdi)	1765	İskoçya
45	Lokomotif	George Stephenson	1814	İngiltere
46	Elektrik Lambası	Thomas Edison	1879	ABD
47	Telgraf	Samuel Morse	1837	ABD
48	Telefon	Alexander Graham Bell	1876	İskoçya / ABD
49	Radyo	Guglielmo Marconi	1895	İtalya
50	Ampul	Joseph Swan / Edison	1870'ler	İngiltere / ABD
51	Asansör Güvenlik Sistemi	Elisha Otis	1853	ABD
52	Dikiş Makinesi	Elias Howe / Isaac Singer	1846	ABD
53	İçten Yanmalı Motor	Nikolaus Otto / Daimler	1876	Almanya
54	Elektrik Motoru	Michael Faraday	1821	İngiltere
55	Transformatör	Lucien Gaulard & John Gibbs	1880'ler	Fransa / İngiltere
56	Elektrik Dağıtım Sistemi	Nikola Tesla	1887	Sırbistan / ABD
57	Otomobil	Karl Benz	1885	Almanya
58	Uçak	Wright Kardeşler	1903	ABD

59	Helikopter	Igor Sikorsky	1939	ABD
60	Radar	Robert Watson-Watt	1935	İngiltere

Bilgisayar, Elektronik ve İletişim - Önemli Buluşlar Tablosu

No	Buluş	Buluşu Yapan(lar)	Tarih	Ülke
61	Sayısal Bilgisayar	Alan Turing (öncüsü), ENIAC	1936 / 1945	İngiltere / ABD
62	Programlanabilir Bilgisayar	Konrad Zuse (Z3)	1941	Almanya
63	Transistör	John Bardeen, Brattain, Shockley	1947	ABD
64	Mikroçip (IC)	Jack Kilby & Robert Noyce	1958	ABD
65	İnternet (ARPANET)	DARPA, Vinton Cerf & Bob Kahn	1969 / 1983	ABD
66	Kişisel Bilgisayar	Steve Wozniak & Steve Jobs (Apple I)	1976	ABD
67	World Wide Web	Tim Berners-Lee	1989	İngiltere
68	Akıllı Telefon	Apple (iPhone)	2007	ABD
69	GPS	ABD Savunma Bakanlığı	1978–1995	ABD
70	E-posta	Ray Tomlinson	1971	ABD
71	Bluetooth	Jaap Haartsen	1994	Hollanda
72	Wi-Fi	John O'Sullivan ve ekibi	1991–1997	Avustralya
73	LCD Ekran	James Fergason	1971	ABD
74	QR Kod	Masahiro Hara	1994	Japonya
75	Yapay Zeka Temelleri	McCarthy, Minsky, Turing vb.	1950–60'lar	ABD / İngiltere
76	Video Konferans	Bell Labs (AT&T)	1968	ABD
77	Mikroişlemci	Intel (4004 – Federico Faggin)	1971	ABD
78	Grafik Arayüz (GUI)	Xerox PARC	1973	ABD
79	Linux	Linus Torvalds	1991	Finlandiya
80	Blockchain / Bitcoin	Satoshi Nakamoto	2008	Bilinmiyor (muhtemelen Japonya / küresel)

Enerji, Ulaşım ve Diğer Buluşlar

No	Buluş	Buluşu Yapan(lar)	Tarih	Ülke
81	Roket Bilimi (Modern)	Konstantin Tsiolkovsky / Goddard	1903 / 1926	Rusya / ABD
82	İlk Uzay Uçuşu (İnsanlı)	Yuri Gagarin	1961	Sovyetler Birliği
83	Ay'a iniş	NASA - Apollo 11	1969	ABD
84	Nükleer Enerji	Fermi, Szilard, Hahn	1942	İtalya / Almanya / ABD
85	Güneş Enerjisi Hücresi	Bell Labs	1954	ABD
86	Elektrikli Araç	Tesla Inc. (modernleşme)	2008+	ABD
87	Maglev Tren	Japon mühendisler	1980'ler	Japonya
88	Dron Teknolojisi	Askeri ve sivil Ar-Ge	2000 sonrası	Küresel
89	3D Yazıcı	Chuck Hull	1984	ABD
90	GPS Navigasyon	ABD Savunma Bakanlığı	1990'lar	ABD
91	Güneş Paneli Gelişimleri	Russell Ohl	1941	ABD
92	Elektronik Haritalar (Google Maps vb.)	Google	2005	ABD
93	Hibrit Araçlar	Toyota (Prius)	1997	Japonya
94	Otonom Araçlar	Waymo (Google) ve diğerleri	2010 sonrası	ABD

- 95 Uluslararası Uzay İstasyonu NASA, Roscosmos, ESA, JAXA vb. 1998+
Uluslararası
- 96 Lityum İyon Pil Akira Yoshino ve diğerleri 1985 Japonya
- 97 Yenilenebilir Enerji Teknolojileri Küresel Çalışmalar 2000'ler sonrası
Uluslararası
- 98 Mars Keşifleri (Curiosity, Perseverance) NASA 2012–2021 ABD
- 99 Hızlı Tren (Shinkansen) Japonya Demiryolları 1964 Japonya
- 100 Kuantum Bilgisayar Temelleri Feynman, Shor, ekibi 1980'ler– ABD /
Küresel

.....

100 BULUŞ VE İCATLAR TARİH SIRASIYLA AYNI LİSTE

1. Decimal System (Hindu-Arabic numerals) - Indian mathematicians, c. 500 CE
(Current or Common Era / 0 Milat))
2. Algebra - Al-Khwarizmi, c. 820 CE
3. Optics - Ibn al-Haytham, c. 1021
4. Scientific Method - Roger Bacon, **13th century (Osmanlılar- Fatih, Kanuni ve sonraki padişahlar dönemleri aşağıda)**
5. Heliocentric Theory - Nicolaus Copernicus, 1543
6. Laws of Planetary Motion - Johannes Kepler, 1609-1619
7. Telescope - Hans Lippershey / Galileo, 1608-1609
8. Microscope - Zacharias Janssen, c. 1590
9. Laws of Motion & Gravity - Isaac Newton, 1687
10. Calculus - Newton and Leibniz, late 1600s
11. Thermodynamics Laws - James Joule, Rudolf Clausius, 1850s
12. Electromagnetism - James Clerk Maxwell, 1860s
13. Periodic Table - Dmitri Mendeleev, 1869
14. Evolution by Natural Selection - Charles Darwin, 1859
15. Germ Theory - Louis Pasteur & Robert Koch, 1850s-1880s
16. Special Relativity - Albert Einstein, 1905
17. General Relativity - Albert Einstein, 1915
- (Osmanlıların yaklaşık bu tarihteki sonuna kadar diğer ülkeler yukarıdaki buluşları yaparlarken Osmanlılar, bu listeye göre, hiç bir bilimsel buluş yapmamışlar!)**
18. Quantum Mechanics - Planck, Bohr, Schrodinger et al., 1900-1930
19. DNA Structure Discovery - Watson & Crick (with Franklin & Wilkins), 1953

20. CRISPR Gene Editing - Emmanuelle Charpentier & Jennifer Doudna, 2012
21. Vaccination (smallpox) - Edward Jenner, 1796
22. Anesthesia - Crawford Long / William Morton, 1846
23. Antiseptic Surgery - Joseph Lister, 1865
24. X-rays - Wilhelm Rontgen, 1895
25. Penicillin - Alexander Fleming, 1928
26. Insulin Therapy - Banting and Best, 1921
27. Blood Groups Discovery - Karl Landsteiner, 1901
28. Organ Transplants - First successful kidney transplant, 1954
29. Polio Vaccine - Jonas Salk, 1955
30. MRI (Magnetic Resonance Imaging) - Paul Lauterbur & Peter Mansfield, 1970s
31. In Vitro Fertilization - Edwards & Steptoe, 1978
32. Human Genome Project - International effort, 1990-2003
33. Monoclonal Antibodies - Kohler and Milstein, 1975
34. CT Scan (CAT) - Godfrey Hounsfield, 1972
35. Pacemaker - Wilson Greatbatch, 1958
36. Artificial Heart - Jarvik-7, first implanted 1982
37. Stem Cell Isolation - James Thomson, 1998
38. mRNA Vaccines - Katalin Kariko and Drew Weissman, 2005-2020
39. Cancer Immunotherapy (Checkpoint Inhibitors) - 2010s
40. Bionic Prosthetics - Modern developments, 2000s-present
41. Steam Engine - Thomas Newcomen (1712), James Watt (1765)
42. Electric Battery - Alessandro Volta, 1800
43. Electromagnetic Induction - Michael Faraday, 1831
44. Internal Combustion Engine - Nikolaus Otto, 1876
45. Telephone - Alexander Graham Bell, 1876
46. Light Bulb - Thomas Edison, 1879
47. Radio - Guglielmo Marconi, 1895
48. Airplane - Wright brothers, 1903
49. Nuclear Fission - Otto Hahn & Fritz Strassmann, 1938

50. Nuclear Reactor - Enrico Fermi, 1942
51. Transistor - Bardeen, Brattain, and Shockley, 1947
52. Laser - Theodore Maiman, 1960
53. Integrated Circuit (Microchip) - Jack Kilby & Robert Noyce, 1958
54. GPS - U.S. Dept of Defense, deployed 1978-1995
55. 3D Printing - Chuck Hull, 1983
56. Graphene Discovery - Geim & Novoselov, 2004
57. Gravitational Waves Detection - LIGO team, 2015
58. Superconductivity - Kamerlingh Onnes, 1911
59. Photovoltaic Solar Cells - Bell Labs, 1954
60. Electric Motor - Michael Faraday, 1821
61. Printing Press - Johannes Gutenberg, c. 1440
62. Mechanical Calculator - Blaise Pascal, 1642
63. Analytical Engine (concept) - Charles Babbage, 1830s
64. Boolean Algebra - George Boole, 1854
65. Turing Machine - Alan Turing, 1936
66. ENIAC (first general-purpose computer) - 1945
67. Programming (first programmer) - Ada Lovelace, 1840s
68. World Wide Web - Tim Berners-Lee, 1989
69. Personal Computer - Apple I (Jobs & Wozniak), 1976
70. Smartphone - IBM Simon, 1992; iPhone popularized in 2007
71. Email - Ray Tomlinson, 1971
72. Internet (ARPANET) - 1969
73. Wi-Fi - John O'Sullivan and team, 1992
74. Bluetooth - 1994 (Ericsson)
75. Blockchain - Satoshi Nakamoto, 2008
76. Artificial Intelligence (deep learning revolution) - 2010s
77. Search Engines (Google) - Larry Page & Sergey Brin, 1998
78. Social Media Platforms - Facebook, 2004 (Zuckerberg et al.)
79. Quantum Computing Prototype - IBM, Google, 2010s

80. Cloud Computing - Concept evolved 2000s (Amazon, Google, etc.)
81. Compass (Magnetic) - Chinese inventors, c. 1000 CE
82. Gunpowder - Chinese alchemists, 9th century
83. Mechanical Clock - Europe, c. 1300
84. Printing with Movable Type - Bi Sheng (China), 1040; Gutenberg (Germany), 1440
85. Steam Locomotive - George Stephenson, 1814
86. Electric Train - Werner von Siemens, 1879
87. Automobile - Karl Benz, 1885
88. Rocketry - Konstantin Tsiolkovsky (theory), Robert Goddard (practical), 1926
89. Sputnik (First Satellite) - USSR, 1957
90. Moon Landing - NASA (Apollo 11), 1969
91. Space Shuttle - NASA, 1981
92. Hubble Space Telescope - 1990
93. International Space Station - 1998-present
94. Reusable Rockets - SpaceX (Falcon 9), 2015
95. Electric Cars (modern) - Tesla, 2008
96. Solar Power Satellites (concept) - Peter Glaser, 1968
97. Carbon Capture Tech - 2000s
98. Hydrogen Fuel Cells - Francis Bacon, 1932; practical use, 2000s
99. Fusion Energy Breakthroughs - 2020s (NIF & ITER progress)
100. Mars Rovers (e.g., Perseverance) - NASA, 2021

/1/ Kaynak: YZ Chat GPT ile yazışmalar ve derlemeler (Y.Atakan)